

Danske Lovs Bestemmelser i Udkastets §§ 29 og 30 opstillet nye Regler om fremtvungne Retshandler.

Disse Bestemmelser angaa alene Viljeserklæringer fremkaldte ved Trusel i Ord eller Gerning, den saakaldte kompulsive Tvang. Skyldes den paagældende Akt Anvendelse af mekanisk (absolut) Tvang, saaledes f. Eks., naar nogen med Magt lader en andens Haand underskrive og aflevere et Gældsbrief, foreligger der overhovedet ikke nogen Viljeserklæring fra den tvungnes Side. Den saaledes tvungne bliver derfor hverken overfor Tvingeren eller godtroende Tredjemand bunden ved det skete; dette er det anset unødvendigt at omtale.

Det er kun de ved retstridig Tvang fremkaldte Viljeserklæringer, Udkastets §§ 29 og 30 erklære ugyldige. Retstridig er Tvangen ikke blot, naar Anvendelsen af det Onde, der trues med, vil være ulovlig, men ogsaa, naar Ondets Anvendelse i og for sig er retmæssig, men Fremsættelsen af Truslen dog er retstridig som Middel til Fremkaldelse af Viljeserklæringen, f. Eks. Trusel om Anmeldelse af en af vedkommende begaaet Forbrydelse for at faa Tilsgagn om en Fordel. Er Tvangen derimod retmæssig, f. Eks. naar man ved Trusel om Sagsanlæg faar en Skyldner til at betale sin Gæld, bliver den derved fremkaldte Viljeserklæring ikke af den Grund ugyldig. At Tvangen skal være retstridig, er ikke udtrykkelig udtalt i Danske Lov 5—1—4; men i Praxis er Bestemmelsen altid bleven forstaaet saaledes.

Danske Lov 5—1—4 udtaler direkte kun, at de ved voldsom Tvang fremkaldte Retshandler ere ugyldige. Men at ogsaa paa anden Maade retstridig fremtvungne Retshandler ere ugyldige, er forudsat i Danske Lov 5—1—2, jfr. Ordet „frivilligen“, og 5—1—5 og er anerkendt saavel i Theori som i Praxis. Udkastets §§ 29 og 30 angaa al retstridig Tvang, men man har opstillet en Sondring mellem de ved voldsom Tvang fremkaldte Viljeserklæringer (§ 29), der ere ugyldige uden Hensyn til Medkontrahentens gode Tro, og de ved anden retstridig Tvang fremkaldte Viljeserklæringer

(§ 30), der ligesom de ved Svig fremkaldte Retshandler (§ 31) kun ere ugyldige, naar Medkontrahenten er i ond Tro. Bestemmelsen om voldsom Tvang i Danske Lov 5—1—4 forstaaes saaledes, at Viljeserklæringen er ugyldig, selv om Medkontrahenten var i god Tro, og samme Regel antages anvendelig paa anden retstridig Tvang, saa at altsaa alle ved retstridig Tvang fremkaldte Viljeserklæringer anses for ugyldige uden Hensyn til Tvangens Art og Løftemodtagerens gode Tro. I udenlandsk Lovgivning er Stillingen forskellig paa dette Punkt. Adskillige Lovgivninger staa med Romerretten som Forbillede paa det samme Standpunkt, som hidtil har været anerkendt her i Landet, saaledes i Frankrig, code civil Art. 1111 og i Tyskland, den borgerlige Lovbog § 123; det samme gælder til Dels i Schweiz, hvor Reglen dog i den nye schweiziske Forbundslov om Obligationsretten Art. 29, 2det Stykke er modificeret saaledes, at den tvungne, naar Tvangen er udøvet af Tredjemand, og Medkontrahenten er i god Tro, skal betale denne Erstatning, hvis dette findes stemmende med Billighed. I Østerrig kan Tvang, udøvet af Tredjemand, derimod ikke paaberaabes mod Medkontrahenten, naar denne er i god Tro, se den borgerlige Lovbog § 875; samme Regel er foreslaaet i det nye østerrigske Lovudkast § 157. Ogsaa det ungarske Udkast § 991, 2det Stykke og engelsk Ret staa paa dette Standpunkt, dog at Gaver og deslige Retshandler ere ugyldige, selv om den anden Part var i god Tro. Til Forsvar for den Anskuelse, at Tvang i Modsætning til Svig skal kunne paaberaabes ogsaa overfor den godtroende Medkontrahent, anføres sædvanligvis navnlig, at det er vanskeligere at værgе sig mod Tvang end mod Svig, og at Tvang desuden i Sammenligning med Svig spiller saa ringe praktisk Rolle, at det synes lidet betænkeligt at lade Tvang virke som Ugyldighedsgrund ogsaa overfor den godtroende Medkontrahent. Intet af disse Argumenter synes dog afgørende for som almindelig Regel at tillægge Tvangsindsigelsen Virk-